

Planter

Vær opmærksom på plantebeskyttelsesmidlernes afstandskrav til beboelse, veje mv.

Flere og flere plantebeskyttelsesmidler får ved fornyet eller udvidet godkendelse krav om, at der ved sprøjtning holdes afstand til veje, boliger, institutioner og offentlige arealer i form af en zone, der ikke behandles.

Viden om Opdateret Kl. 09:17

Hensigten med dette krav er at øge beskyttelsen af beboere og forbipasserende langs landbrugsarealer i forhold til eksponering af pesticider som følge af afdrift mv.

Nogle plantebeskyttelsesmidler har yderligere en restriktion om, at der skal anvendes en bestemt afdriftsreducerende sprøjteteknik langs vandmiljø og §-3 natur. Dette vil være gældende i de yderste 20 meter af marken op mod det areal, som er genstand for beskyttelsen.

Et eksempel på et pesticid, som i 2024 har fået ændret krav om afstand til veje, beboelse mm., er svampemidlet **Propulse SE 250**. Ordlyden på den nyeste etikette er:

"Må ikke anvendes nærmere end 5 meter fra veje, boliger, institutioner og offentlige arealer for at beskytte beboere og forbipasserende. Samtidig skal afdriftsreducerende udstyr med minimum 50 % afdriftsreduktion anvendes ved udbringning."

I ovenstående eksempel må de yderste 5 meter mod veje, boliger mv. altså ikke sprøjtes, og der skal anvendes 50 pct. afdriftsreducerende sprøjteteknik i de yderste 20 meter langs disse områder.

Der kan være kommet en lignende passus på dit produkt siden sidst, du anvendte det. Det er derfor vigtigt, at man altid nærlæser etiketterne inden start på sprøjteopgaver.

Omfattede plantebeskyttelsesmidler

I tabel 1 er givet en oversigt over de produkter, som er omfattet af denne type afstandskrav pr. dags dato (20. marts 2025). Listen ændres jævnligt, så den er ikke nødvendigvis udtømmende, når du læser dette.

Se en oversigt over pesticider, som pr. 20. marts 2025 er omfattet af afstandskrav. Excel-arket indeholder henholdsvis afstandskrav til vandmiljø, afstandskrav til §3-natur og afstandskrav til veje, boliger mv.



Hent tabel 1. Oversigt over pesticider

Hvorfra regnes den usprøjtede zone?

Mange spørger, hvordan man skal fastlægge den del af marken, som ikke må behandles. Her er det vigtigt, at man tænker på, hvor beboere eller gående og cyklende trafikanter kan færdes. Det er derfra, at den usprøjtede zone beregnes:

- Fra boliger, institutioner og offentlige arealer er det enkelt, idet afstandskravet gælder til skel.
- For veje gælder, at man skal regne dertil, hvor der kan være trafikanter. Hvis der f.eks. er en cykelsti, gælder afstandskravet til cykelstien. Er der en flad rabat langs vejen med tydelig indikation af at den anvendes af gående personer, gælder afstandskravet til rabatten eller sti. Hvis der derimod er en stejl skrænt eller en dyb grøft langs vejen, så kan grøften tælle med i afstandskravet.

Et andet hyppigt spørgsmål er, om der ikke findes en måde til at beregne, hvor stor en del af marken, som ikke må sprøjtes. Desværre foreligger der ikke gode korttemaer på området, ligesom der gør for vandmiljø og §3-arealer, som der ofte også er afstandskrav til. Men det er i Mark Online muligt at taste oplysninger om, hvor stor en del af markkanten, der grænser op mod veje, boliger mv., og hvad den gennemsnitlige afstand er til disse. Derved kan programmet beregne det nettoareal, som må behandles med et givet produkt (se nedenfor).

Sprøjtejournal - nettoareal

Miljøstyrelsen har præciseret, at når man behandler en mark med et eller flere plantebeskyttelsesmidler, der er omfattet af afstandskrav til vandmiljø, §3-natur eller veje, beboelse mv., så skal det behandlede areal, som anføres i sprøjtejournalen, reduceres i forhold til markens areal.

Det betyder, at det behandlede areal skal nedjusteres i sprøjtejournalen, hvis der er afstandskrav til offentlig vej, beboelse etc. Hvis ikke man gør det, kan det ved kontrol blive betragtet som en overskridelse af den maksimale dosering i marken (også selv om der er anvendt en reduceret dosis i marken), hvilket kan sanktioneres med bøde og træk i EU-støtten (konditionalitet).

Ved udsprøjtning af en blanding af flere pesticider, vil det altid være produktet med det største afstandskrav, som bestemmer, hvad afstandskravet er.

Reduktion af afstand?

Ved sprøjtning langs vandmiljø og §3-natur kan det på etiketten angivne afstandskrav reduceres ved anvendelse af afdriftsreducerende sprøjteteknik. Afstandskravene til beboelse, veje mv. skal derimod ubetinget holdes, og må ikke reduceres, selv om man anvender en mere afdriftsreducerende sprøjteteknik end den, der måtte være angivet på etiketten.

Kommunikation til sprøjtefører

Mange sprøjteopgaver løses i dag af maskinstationer eller naboer via pasningsaftaler. Professionelle sprøjteførere må forventes at kende og følge reglerne, og det er normalt nemt med det blotte øje at se, hvor der skal holdes afstand. Alligevel er det vigtigt af hensyn til korrekt udfyldelse af sprøjtejournalen og udveksling af sprøjtejournaldata, at der sker en nøjagtig kommunikation mellem sprøjtefører og ejer om, hvor stort et areal, der er behandlet og med hvilken dosis.

Emneord

§3

Pesticider

Sprøjteteknik

Vil du vide mere?



Jens Erik Jensen

Chefkonsulent
SEGES Innovation P/S

jnj@seges.dk
+45 2171 7706



Carsten Fabricius

Afdelingsleder
SEGES Innovation P/S

cars@seges.dk
+45 2924 5175



Poul Henning Petersen

Landskonsulent
SEGES Innovation P/S

php@seges.dk
+45 2010 2297

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk